

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 130/17
V Lucemburku dne 5. prosince 2017

Rozsudek ve věci C-42/17
M. A. S. a M. B.

Povinnost chránit finanční zájmy Unie musí být sladěna s dodržováním zásady zákonnosti trestných činů a trestů

Italské soudy tudíž nejsou v trestních řízeních týkajících se závažných podvodů v oblasti DPH povinny upustit od použití vnitrostátních pravidel o promlčení (na základě rozsudku Taricco), pokud by povinnost uvedená v rozsudku Taricco byla v rozporu s uvedenou zásadou

Corte di cassazione (kasační soud, Itálie) a Corte d'appello di Milano (odvolací soud v Miláně, Itálie) musí rozhodnout v trestních řízeních vedených v případě kasačního soudu proti M. B. a v případě odvolacího soudu proti M. A. S., osobám obžalovaným ze spáchání závažných podvodů v oblasti DPH¹, u nichž hrozí, že zůstanou nepotrestány, bude-li třeba použít pravidla italského trestního zákoníku, jež se týkají promlčení. Tato trestní stíhání by naopak mohla vést k jejich odsouzení, pokud by na základě zásad, jež uvedl Soudní dvůr v rozsudku Taricco² vyhlášeném až po okamžiku spáchání trestných činů, zůstala nepoužita promlčecí lhůta podle těchto pravidel. Soudní dvůr v tomto rozsudku vyložil článek 325 SFEU, podle kterého má Unie a členské státy povinnost bojovat proti podvodům a jiným protiprávním jednáním ohrožujícím finanční zájmy Unie a poskytovat těmto zájmům účinnou ochranu.

Soudní dvůr konkrétně v rozsudku Taricco konstatoval, že italská právní úprava týkající se promlčení trestných činů v oblasti DPH by mohla být v rozporu s článkem 325 SFEU, pokud by ve značném množství případů závažných podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie bránila uložení účinných a odrazujících sankcí nebo pokud by stanovila delší promlčecí lhůty pro případy podvodů ohrožujících finanční zájmy dotyčného členského státu než pro případy podvodů ohrožujících finanční zájmy Unie. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že vnitrostátní soud je povinen poskytnout plný účinek článku 325 SFEU tak, že podle potřeby nechá bez použití pravidla o promlčení.

Corte di cassazione (kasační soud, Itálie) a Corte d'appello di Milano (odvolací soud v Miláně, Itálie) měly ovšem za to, že by zásady, jež z rozsudku Taricco vyplývají, mohly být v rozporu se zásadou zákonnosti trestných činů a trestů, jež je zakotvena v italské ústavě. Z tohoto důvodu se obrátily na Corte costituzionale (ústavní soud, Itálie).

Corte costituzionale (ústavní soud) vyjadřuje pochybnosti o slučitelnosti takového řešení s nejvyššími zásadami italského ústavního pořádku a s respektováním nezadatelných osobních práv. Tento soud má konkrétně za to, že by uvedené řešení mohlo porušovat zásadu zákonnosti trestných činů a trestů, která mimo jiné vyžaduje, aby trestněprávní ustanovení byla určitá a nebyla retroaktivní. Italský ústavní soud se proto rozhodl požádat Soudní dvůr, aby vyjasnil smysl, který je ve světle rozsudku Taricco třeba přikládat článku 325 SFEU.

Soudní dvůr ve svém rozsudku z dnešního dne, který byl vydán ve zrychleném řízení³, uvádí, že článek 325 SFEU zakotvuje přesné povinnosti dosáhnout výsledku, jež nejsou vázány na žádnou podmínku týkající se použití pravidel, jež jsou v těchto ustanoveních obsažena. Je proto na vnitrostátních příslušných soudech, aby zajistily plný účinek povinností, které vyplývají z článku

¹ Vzhledem k tomu, že unijní rozpočet je financován zejména z DPH, existuje přímá spojitost mezi podvody v oblasti DPH a finančními zájmy Unie.

² Rozsudek ze dne 8. září 2015 ve věci [C-105/14](#), Ivo Taricco a další (viz Tisková zpráva č. [95/15](#)).

³ Zrychlené řízení je stanoveno v článku 23a statutu Soudního dvora Evropské unie a v čl. 105 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora.

325, a to zejména uplatněním zásad uvedených v rozsudku Taricco. Soudní dvůr dále poznamenal, že je především na vnitrostátním zákonodárci, aby stanovil pravidla o promlčení, jež umožní splnit závazky vyplývající z článku 325 SFEU.

Soudní dvůr nicméně konstatoval, že podle italského ústavního soudu spadá promlčení do oblasti hmotného práva, a tudíž se na něj vztahuje působnost zásady zákonnosti trestných činů a trestů. V tomto kontextu Soudní dvůr připomíná jednak požadavky předvídatelnosti, určitosti a zákazu retroaktivity trestního práva, které vyplývají ze zásady zákonnosti trestných činů a trestů zakotvené v Listině základních práv Evropské unie a v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, **a jednak to, že tato zásada má klíčový význam jak v členských státech, tak v unijním právním řádu. Povinnost zajistit účinné vybírání zdrojů Unie tudíž nemůže bránit dodržování zásady zákonnosti trestných činů a trestů.**

Soudní dvůr měl proto za to, že pokud by **vnitrostátní soud** v rámci řízení týkajících se osob obviněných ze spáchání trestných činů v oblasti DPH **dospěl k tomu, že povinnost použít zásady uvedené v rozsudku Taricco je v rozporu se zásadou zákonnosti, nebyl by povinen se prvně uvedenými zásadami řídit**, třebaže by respektování této povinnosti umožnilo napravit vnitrostátní stav neslučitelný s tímto právem.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki 📞 (+352) 4303 5499